

Халқ сўзи

Ўзбекистон –
келажаги
буюк
давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2014 йил 7 август, № 151 (6081)

Пайшанба

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов 6 август кунни Оқсаройда Япония иқтисодиёт, савдо ва саноат вазири Тошимицу Мотэгини қабул қилди.

Давлатимиз раҳбари меҳмонни юртимизга ташрифи билан кутлар экан, ушбу учрашув мамлакатларимиз ўртасидаги стратегик шериклик муносабатларини мустаҳкамлаш йўлида фаол ривожланиб бораётган мулоқотларнинг мантиқий давоми эканини таъкидлади. Бу ўзаро манфаатли ҳамкорлик, авваламбор, иқтисодий соҳадаги алоқалар ҳолатини бахолаш ва уни янада кенгайтиришнинг устувор йўналишлари юзасидан фикр алмашиш учун яхши имконият бўлишини қайд этди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил февраль ойидаги Японияга расмий ташрифи савдо-иқтисодий, сармоявий ва молиявий алоқалар ривожига янги суръат бағишлади, сиёсий ҳамкорликни фаоллаштириб, стратегик шерикликни мазмунан янада бойитди.

Япония Ўзбекистоннинг асосий иқтисодий шерикларидан бирidir. 2013 йил якунига қўра, мамлакатларимиз ўртасидаги товар айирбошлаш ҳажми 215 миллион АҚШ долларидан ошган. Япония

томонидан Ўзбекистонга киритилган молиявий-техникавий воситаларнинг умумий ҳажми 2 миллиард доллардан зиёддир.

Япония компаниялари «Кўкдуд-малок» қонида компрессор станциясини ва Бухоро нефтни қайта ишлаш заводини қуриш, Фарғона нефтни қайта ишлаш заводи, Самарқанд, Бухоро ва Урганч аэропортларини модернизациялаш каби йирик инвестициявий лойиҳаларни амалга оширишда фаол иштирок этди. Бугунги кунда Навоийдаги иссиқлик электр

станциясини кенгайтириш ва Толлимаржон иссиқлик электр станциясини модернизация қилиш бўйича қўшма лойиҳалар амалга оширилмоқда.

Учрашувда энергетика, нефтьгаз, кимё ва кон саноати, электротехника, автомобилсозлик ва телекоммуникация соҳаларидаги ҳамкорликни янада ривожлантириш истиқболлари муҳокама қилинди.

Япония делегациясини таркибида «Иточу», «Мицубиси», «Марубени», «ЖОГМЕК», «НЭК» каби

етаққи компаниялар вакиллари мамлакатимизга ташриф буюргани ва ушбу ташриф доирасида қўшма бизнес-форум ўтказилиши мамнуният билан қайд этилди.

Тошимицу Мотэги самимий қабул учун давлатимиз раҳбарига миннатдорлик билдириб, Япония ҳукумати Ўзбекистон билан кенг қўламли ва ўзаро манфаатли иқтисодий ҳамкорликни янада ривожлантиришга тайёр эканини таъкидлади.

(ЎЗА).

Сарвар ЎРМОНОВ олган суратлар.

МАВСУМ

Кейинги йилларда жаҳон бозорида ўзбек пахта толаси ва ундан тайёрланган махсулотларга бўлган талаб тобора ортиб бора-япти. Буни соҳа мутахассислари юртимизда етиштирилган пахта толасининг саноатбopлиги ва сифат кўрсаткичларининг юқорилиги билан изоҳлашмоқда. Ўтган йилнинг кузида бўлиб ўтган IX Ўзбекистон пахта ва тўқимачилик ярмаркасида жаҳоннинг 40 та мамлакатидан пахта ва тўқимачилик саноатининг қарийб 1000 нафар вакили иштирок этиб, якунда 680 минг тонна пахта толаси ҳамда умумий қиймати 1 миллиард АҚШ доллари-дан ортиқ тўқимачилик махсулотлари савдоси бўйича шартномалар имзолагани бунинг яққол далилидир.

Август ойида қилинган меҳнат мўл ҳосил гаровидир

Шубҳасиз, бу мустақил йилларида Президентимиз ташаббуси билан пахтачилик тармоғини ривожлантириш, сифатли хом ашё етиштириш, уни қайта ишлаш борасида изчил амалга оширилаётган ислохотларнинг юксак самараси, десак, айна ҳақиқатни айтган бўламиз. Зеро, ўзбек толаси ўзининг юқори сифати, ранги, пишиқлиги, микро-нейри ва бошқа техник кўрсаткичларининг устунлиги билан алоҳида ажралиб туради.

Дарҳақиқат, республикада ернинг ҳақиқий эгаларига — фермерларга берилгани, уларнинг эмин-эркин меҳнат қилишлари, ўз салоҳиятини намоен этишлари учун барча шарт-шароит яратилгани, моддий-техника базасининг мустаҳкамланиб бораётгани, энг муҳими, улар меҳнатининг муносиб рағбатлантирилатгани муваффақиятларни тобора мустаҳкамламоқда.

Мамлакатимиз деҳқонлари томонидан жорий мавсумда 1 миллион 280 минг гектардан зиёд майдонда гўзанинг юқори сифатли тола берадиган, эрта ва ўртапишар "Наманган — 77", "Ан-Боб-вуг — 2", "Бухоро — 102", "Султон", "С-6524", "Бухоро — 6" "Омад", "Меҳнат" каби минтақалар тупроқ-иклим шароитига мос навлари парваришланмоқда. Айна кунларда

агротехника тадбирларини сифатли бажариш орқали гўза ривожини янада жаллаллаштириш пайида бўлинмоқда. Зеро, август охи ҳосил салмоғини ошириш учун энг қулай, айна пайтда, ўта масъулиятли давр ҳисобланади. Тажрибали деҳқонлар бот-бот таъкидлаганларидек, **“Август ойида қилинган меҳнат мўл ҳосил гаровидир”**.

Аслини олганда, деҳқончиликда ҳар бир оyinнинг ўз ўрни, бажариладиган агротехник тадбирларнинг мақсад-вазифалари бўлади. Бироқ пахтачиликда августда юмушларнинг аҳамияти, айниқса, бекиёсдир. Бу даврда гўза агротехника талабларига изчил амал қилиб парваришланса, унинг ривожини тезлашиб, шоналар гулга, гуллар қўсақларга айланади. Бўлиқ қўсақлар эса ой охиридаги очилиб, лўппилўппи пахта бўлади.

Бугунги кунга қадар чилиш тадбирларини якунлаган пахтакорлар ниҳолларни “шарбат” усулида сугориб, қатор ораларини юмшатиш, бегона ўтлардан тозалаш ва ҳосил зараркуналдарига қарши курашиш ишларига асосий эътиборни қаратишмоқда.

“Асад — экиннингни ясат” деган нақл бор халқимизда. Бунинг маъноси шуки, асад, яъни август ойида гўзани то маънода ясатиш, яшатиш керак.

(Давоми 3-бетда).

Садоқат ва муҳаббат рамзи

Жорий йилнинг 12 — 14 август кунлари пойтахтимизда юртимизнинг барча иқтидорли ёшлари учун “Қамолот” ёшлар ижтимоий ҳаракати ташаббуси билан “Ягонасан, муқаддас Ватаним, севги ва садоқатим сенга бахшида, гўзал Ўзбекистоним!” шиори остида “Истиқлол фарзандлари” ёшлар фестивали ўтказилиши қўзда тутилган.

АНЖУМАН

Шу муносабат билан “Қамолот” ёшлар ижтимоий ҳаракати Марказий кенгаши томонидан матбуот анжумани ташкил этилди. Унда таъкидланганидек, давлатимиз раҳбарининг 2014 йил 6 февралда қабул қилинган “Ўзбекистон Республикасида ёшларга оид давлат сиёсатини амалга оширишга қаратилган қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори ижроси доирасида ўтказиладиган ушбу фестивалдан мақсад, ёш авлодни миллий истиқлол ғояларига кечсиз садоқат, она-Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялаш ҳамда истеъдодли ёш ижодкорларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш сингари йўналишдаги ишларни янада кенг тарғиб қилишдир.

(Давоми 2-бетда).

Қисқа

сатрларда

● Қорақалпоғистон Республикаси фуқаролик ишлари бўйича Олий судида ёшлар билан учрашув бўлиб ўтди. Унда “Инсон ҳуқуқ ва эркинликлари ҳимоясида суд ҳокимиятининг роли, жиноий жазони либераллаштириш, судга қадар бўлган босқичда суд назорати ҳамда амнистия ақтини қўллашда суд тартибининг ўрнатилиши”, “Ўзбекистон Республикасида амалга оширилаётган суд ҳуқуқ ислохотлари” каби мавзуларда маърузалар қилиниб, ёшларни қизиқтирган саволларга мутахассислар томонидан атрофлича жавоб қайтарилди.

● Юртимизда фан ва маданиятни ривожлантириш, ёшларни ватанпарварлик, халқимиз тарихи ва буюк аждодларимиз мероси билан фахрланиш руҳида тарбиялаш мақсадига жорий йилнинг 2 — 8 сентябрь кунлари “Музейлар ҳафталиги” ташкил этилиб, давлат музейларининг барча хоҳловчилар учун очиклиги таъминланади.

● “Соғлом бола йили” Давлат дастури ижроси доирасида Ўзбекистон Қасаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши томонидан Тошкент давлат техника университети спорт мажмуасида оилавий жамоалар ўртасида “Соғлом оила” шиори остидаги спорт мусобақаларининг Тошкент шаҳар босқичи ўтказилди. Мусобақада пойтахт қасаба уюшмалари тизимидаги корхона, ташкилот ва муассасаларда меҳнат қилаётган ишчи-хизматчиларнинг оила аъзолари югуриш, акробатика, арқон тортиш каби шартлар бўйича маҳоратини намойиш этишди.

● Фарғонада куз-қиш мавсумига тайёргарликнинг бориши, бу борадаги муаммоларни бартараф этиш масалаларига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Унда шаҳардаги иқтисодиёт тармоқларининг куз-қиш мавсумида барқарор ишлашини таъминлаш, қўп қаватли уйлар ва ижтимоий соҳа объектларини мавсумга тайёрлаш юзасидан амалга оширилаётган ишлар, ҳали-ҳамон учраб турадиган айрим камчиликлар муҳокама этилиб, тегишли тадбирлар белгиланди.

«Халқ сўзи» муҳбирлари хабарлари асосида тайёрланди.

Ягонасан, муқаддас Ватаним, севги ва садоқатим сенга бахшида, гўзал Ўзбекистоним!

Энг улуг ва энг азиз айём — Мустақиллик байрами шодиёналари арафасида босиб ўтилган йиллар чўққисидан ортага бир назар ташлаб, кенг қўламли ислохотлар натижаларини таҳлил қилиб, келгуси режаларимизни белгилаб олиш яхши анъанага

айланган. Зеро, мустақил тараққиёт йилларида мамлакатимиз қўлга киритган ютуқлар қалбимизни фахр-ифтихор ҳиссига тўлдириш баробарида, зиммасизга уларни янада мустаҳкамлашдек масъулиятни ҳам юклайди.

Банк тизими: ТАРАҚҚИЁТ ЙЎЛИДА СОБИТ ҲАМКОР

Дарҳақиқат, давлатимиз раҳбари бошчилигида тарихан жуда қисқа, шу билан бирга, ҳар бир йили асрларга тенг бўлган даврда жамиятимиз ҳаётининг барча жабҳалари каби банк тизимида ҳам улкан ўзгаришлар юз берди. Натижада мустаҳкам асос ва мукамал инфраструктурага эга, барқарор ва ишончли фаолият юритувчи банк тизими барпо этилди. Президентимиз Ислон Каримов томонидан ишлаб чиқилиб, ҳаётга татбиқ қилинган беш тамойилга асосланган ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг “ўзбек модели” асосида олиб борилаётган ислохотлар соҳадаги муваффақиятларнинг бош мезони бўлди, десак, айна ҳақиқатни айтган бўламиз.

Ҳаётини ва оқилонга ечим

Йигирма уч йиллик мустақил тараққиётимиз мобайнида Ўзбекистон иқтисодиёти 4,1 баробар, аҳолининг ялпи реал даромадлари жон бошига 8,2 карра ошгани, кейинги 10 йил давомида мамлакатимизда ялпи ички маҳсулотнинг ўсиш суръати ўртача 8,1 фоизни ташкил этиб келаётгани ҳақида равишда барчанинг ҳавасини келтирмоқда. Ижтимоий-гуманитар соҳада эришилган марралар эса одамларнинг ҳаёт даражасини юксалтириш, уларнинг турмуш

шароитларини тубдан яхшилашга хизмат қилаётди. Юртимизда ўртача умр кўриш даражаси 66 ёшдан 73,5 ёшга, жумладан, аёлларнинг ўртача умр кўриши 75 ёшга етгани бунинг яққол далилидир.

Аммо бундай ютуқларга ўз-ўзидан эришилгани йўқ, албатта. Негаки, мустақилликнинг илк йилларида ўта қалтис ва мураккаб бир пайтда умрини ўтаб бўлган мустақил, маъмурий-буйруқбозлик, режали тақсимот тизимидан воз кечиб, макро-иқтисодий барқарорликни таъминлаш, миллий валютани муомалага киритиш ва шу орқали мустақил пул ҳамда сифат жиҳатидан янги банк тизimini яратиш билан бирга, аҳолини ижтимоий ҳимоя қилиш, айниқса, зарур хизматлар ва озиқ-овқат таъминоти узилишларига йўл қўймаслик каби ҳаётий вазифалар кун тартибида долзарб бўлиб турган эди.

Уша пайтдаги оғир ва аянчли иқтисодий-ижтимоий вазиятга мухтарам Ўртбошимиз XII чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг X сессиясида (1992 йил, 2 июль) алоҳида тўхталиб, жумладан, шундай деган эдилар:

“Иттифоқ парчаланиб кетганидан кейин биз йиллик эҳтиёжimizга етарли 6 миллион тонна галлани қаёқдан олиб келишни, қаёқдан валюта то-

пишни ўйлаб роса сарсон-саргардон бўлдик. Бугун очик айт-таверсак ҳам бўлади: 1991 йилнинг охири ва 1992 йилнинг бошида кўп нарсаларда узилиш бўлиб, жуда оғир аҳволга тушиб, нақ очарчилик остонасидан турар эдик.

Ўзимиздан чиқаётган махсулотни ўз нархида сотиб, ҳақимизни ундириб олиш ҳам мураккаб бўлиб қолди. Бошқа минтақалар ва чет давлатлар билан боғланган жуда кўп катта корхоналаримиз тўхтаб қолиши хавфи туғилди. Бизнинг олдимизда йигирма бир миллион нафар катта бир халқни боқиб вазифаси қўндаланг бўлиб турарди. Айниқса, пул-валюта топиш масаласи ўта қийин муаммага айланди.

Халқимизни, иқтисодиёtimизни таъминлаш масаласида жуда катта хавф туғилди”.

Мазкур мураккаб масалаларни ҳал этиш улкан билим, етук салоҳият ва катта жасоратни талаб қиларди. Мустақиллигимизнинг илк йилларидан бошлаб, мамлакатимиз раҳбари келажақда республика иқтисодиётининг самарали ривожланиши учун пойдевор яратишга катта эътибор қаратди. Аниқроқ айтганда, тақчил валюта маблағлари давлат тараққиёти учун ҳал қилувчи аҳамиятга молик соҳаларга, энг аввало, импорт ўринни босувчи ва экспортбop махсулотлар иш-

лаб чиқарувчи тармоқларга йўналтирилди.

Мавжуд табиий бойликлардан унумли фойдаланиш, асосий эътиборни жаҳон андозаларига мос келадиган сифатли ва рақобатбардор махсулотлар ишлаб чиқаришга қаратиш орқали эркин конвертацияланадиган валютани ўз кучимиз билан топиш масаласи кун тартибиде асосий вазифалардан қилиб қўйилди.

Буни ҳал этиш учун, энг аввало, нефть ва галла мустақиллигига эришиш, озиқ-овқат, электротехника, автомобилсозлик саноатини ривожлантириш зарур эди. Масалан, нефть махсулотлари таъминоти масаласини олиб қўрайлик. 1990 йилларда 1 баррель (159 литр) нефтнинг нархи ўрта ҳисобда 15-20 АҚШ доллариани ташкил этган бўлса, охириги пайтларда 1 баррель нефтнинг баҳоси 100 доллардан ҳам ошиб кетгани қайд этилмоқда. Агар давлатимиз раҳбарининг ташаббуси билан ўз вақтида Бухорода янги нефтни қайта ишлаш заводи қурилиб, Фарғонада мавжуд нефтни қайта ишлаш заводи қайта таъмирланмаганда, бугунги кунда республикамиз ушбу нархларда нефть сотиб олиш учун катта миқдордаги валюта захираларимизни сарфлашга мажбур бўларди.

(Давоми 2-бетда).

«Ўзбекистон европалик сайёҳлар учун истиқболли йўналиш ҳисобланади»

Яқинда Амстердамдаги “Geelvinck — Hinlopen Huis” уй-музейида Ўзбекистоннинг сайёҳлик салоҳиятига бағишланган тақдирот маросими бўлиб ўтди. Тадбир мамлакатимизнинг Бельгиядаги дипломатия ваколатхонаси ҳамда Амстердамнинг “De Industriële Groote Club” саноат клуби билан ўзаро ҳамкорликда ташкил этилди.

(Давоми. Бошланishi 1-бетда).

Шунингдек, аграр соҳа изчил ислоҳ қилиниб, пахта яккахёқимчилигига чек қўйилгани, галла ва бошқа озиқ-овқат экинлари майдонлари кенгайтирилгани тўғрисида дон ва ўн, гўшт ва сўт, мева ва сабзавотга бўлган ички талабни тўлдиришга қондириш имконияти вуҷудга келди. Ўзбекистон галла мустақиллигига эришиб, уни импорт қилувчида экспорт қилувчи мамлакатга айланди.

Истиқлол йилларида тижорат банклари кредитлари, биринчи навбатда, иқтисодиётнинг устувор тармоқларини ривожлантириш, янги, замонавий, рақобатбардод сонаот корхоналарини барпо этиш билан боғлиқ инвестициявий лойиҳаларни молиялашга йўналтирилди. Натижада банклар сармоялари эвазига юзлаб янги корхоналар ишга туширилиб, янги санот тармоқларига асос солинди. Улар орасида Асакадаги “GM Uzbekistan” автомобилъ заводи, Шўртан газ-кичк маъмуаси, Ўнғийўл ва Қўқон биокимъ заводалари, Андижон гидролиъ заводи, “Хоразм шакар” заводи, Қўзилқум фосфорит комбинати, Кўнғирот қоза заводи, Тўпаланг ГЭС, Гази-Саримойи газ қувири қурилиши, “Тошғузлар — Бойсўн — Қумкўрган” темир йўли қурилиши ва бошқа ўнлаб енгил ҳамда озиқ-овқат сонаот корхоналари борки, улар то маънода иқтисодиётимизнинг локомотивлари ҳисобланади.

Жамиятнинг қон томири

Хар қандай мамлакатни унинг ривожланган банк тизимисиз тасаввур этиб бўлмайдй. Мустақилликка эришилган 1991 йилда юзага келган ҳолат Ўзбекистон ҳукумати олдига ўзининг мустақил банк тизимини зудлик билан ташкил этиш вазифасини қўндаланг қилиб қўйган эди. Мамлакат иқтисодиёти субъектлари ўртасида тўлақонли ҳисоб-китобларни амалга ошириш тизимини, аҳоли қўлидаги бўш пул маблағларини банкларга жалб қилиш ва уларни иқтисодиётни ривожлантиришга кредит сифатида йўналтириш, энг муҳими, аҳолининг банкларга нисбатан йўқолган ишончини қайта тиклаш мақсадида жакон таъриббасида сингалти икки поғонали банк тизимини вуҷудга келтириш вазифаси турар эди.

Банк тизимининг яна бир оргидки нуқтаси ички ҳисоб-китобларнинг чалқашликларга учраганлиги эди. Сабаби, ўша даврда банклари-миздаги мавҳуд тўловларни амалга ошириш усуллари жисмоний ва маънавий жиҳатдан эскирган бўлиб, бозор шароитининг янги талаб-ларига мулкжо жавоб бера олмади. Оқибатда иқтисодиётда маблағларнинг айланishi тезлиги жуда суст даражада бўлиб, ҳўжалик субъектлари ўртасида пул ҳисоб-китоблари почта орқали қороз шаклидаги тўлов ҳўжатлари билан банк бандан бошқа бир банка етказиб бериш шаклида йўлга қўйилганлиги учун тўлов-ларни амалга ошириш 1-2 ой, баъзан ундан ортиқ муддатга қўзилар эди.

Республикада мавжуд бўлган бундай банк-омолия соҳасини давлатимиз раҳбари Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг 1992 йил 8 декабрдаги XI сессиясида шундай баҳоланган эдилар: “Бозор иқтисодиётига асосланган жамият қурмокчи эканмииз, бозор хизмат тармок-ларини шакллантириш ва изчил ривожланти-риш стратегияси жумдан устуни йўналтириш-дор. Ривожланган бозор иқтисодиётига хизмат қи-ладиган тармоклар — тижорат банклари тармо-нини, замонавий молия ва солиқ тизими, аудит, суғурта воситаси ва биржа фаолиятини ривож-лантирмай туриб, маърифатли бозор сари анж қаддам ташлаш тўғрисида гап ҳам бўлиши мумкин эмас.

Афсуски, бугун биз сёсиатимизнинг мана шу йўналиши энг заиф бўгун эканини эътироф этишга мажбурмииз”.

Президентимизнинг жамият қон томири — банк тизимини шакллантириш, уни ривожлан-тиришга қаратилган алоҳида эътибори ва ғамхўрликларни тўғрйли Марказий банк бош-чилигида тўлақонли фаолият қўрсатувчи икки поғонали банк тизими барпо этилди. Қолавер-са, банк фаолиятининг хар бир йўналишини тартибга солувчи меъёрий-ҳўқуқий база шакл-лантирилди, давлат мустақиллигининг рамзи бўлган миллий валюта омуомалга чиқарилиб, МДХ давлатлари асосида биринчилардан бўлиб жакон талабларига жавоб берадиган тўлов тизими яратилди.

Ким эдигу ким бўлдик?!

Шўкроналар бўлсинки, мустақиллик шаро-фати билан биз ўз йўлимиизни, тақдиримиизни ўзимиз ҳал қилиш имкониятига эга бўлдик. Ист-тиқлолнинг илк йилларида биз танлаб олган иқтисодий таракяётнинг “ўзбек модели” нақа-дар тўғри эканини ва амалда ўзини тўла оқла-ганини, айниқса, жакон молиявий-иқтисодий инқирози шароитида ҳаётнинг ўзи яна ва яна тасдиқлаб бермоқда.

Изчил юқори ўсиш сўратлари, банк-молия тизимининг барқарор ва ишончли фаолияти, иқтисодиётда амалга оширилаётган янгиланishi ва ўзгаришлар, умуман, мамлакатимизни мо-дернизация қилиш йўлидаги дадил қадамла-ришнинг дунё жамоатчилиги, шунингдек, Халқаро валюта жағмармаси, Жакон банки, Осиё та-рақуёёт банки сингари нуфузли халқаро молия ташкилотлари томонидан юксак эътироф эти-лаётгани бунинг ақор даллидир. Энф асосийси, мамлакатимиздаги сиёсий барқарорлик, фу-каролар тинчлиги ва миллатлараро тотувлики асраб қолишга муваффақ бўлинди. Шу ўринда Президентимизнинг “Бир нарсани ҳеч қачон унутмаслиғимиз керак. Ким қўлидаги милли-ардлаб пулларни нотинч ерга сочгиси келадй? Ҳозирги тинчлик, барқарорлик — энг катта бой-лиғимиз”, деган сўзларини келтириб ўтиш лозим.

Дарҳақиқат, хорихий инвестицияларни жалб қилмасдан туриб, иқтисодиётдаги чўқур тарки-бий ўзгаришларини, модернизация, техник ва технолокик янгиланishларни рубёга чиқариш ниярдага мурааккабдир.

Ушбу йўналишда ҳам ғоят пухта ўйланган сиёсат олиб борилаётгани маъ мамлакатимиз-нинг сиёсий ва иқтисодий мустақиллиги таъминланishi билан бирга, халқ ҳўжаликимиз турли иқтисодий ва молиявий бўҳронлардан ишончи хийма қилинмоқда.

Маълумки, қўпгина мамлакатлар мустақил бўлган, ишлохотнинг дастлабки босқинларидан ички ва қарз олинган валюта захираларининг қўп қисмини, энг аввало, хориждан истеъмол моллари келтиришни кенгайтиришга сарфла-ди. Шу тарика улар ўз ишлаб чиқарувчиларини ички бозордан, истаса-истамаса, сиқиб чиқарди.

Биз эса бу каби енгил йўлдан бормадик. Маблағ ва захираларни иқтисодиётдаги тарки-бий ўзгаришларига йўналтириб, экспортбор махсўлот ишлаб чиқарадиган, илгор техноло-

гия базаси билан жиҳозланган замонавий кор-хоналар барпо этиш орқали ички бозорни ўзи-мизнинг махсўлотлар билан тўлдириш пай-дан бўлдик.

Ташки қарзлар, асосан, узок муддатта ва имтиёзли фоиз ставкалари бўйича, фақат иқтисодиётнинг стратегик тармокларини модер-низация қилиш, кичик бизнес ва ҳўсусий тад-биркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш бўйича инвестициявий лойиҳаларни молиялаш-тириш учун жалб қилинди.

Шу ўринда Президентимизнинг XII қақирқк Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг X сессиясида (1992 йил 2 июль) сўзлаган нўтқ-ларида ташки қарз ва уни ўсиш муаммолари тўғрисида билдирган фикрларини келтириш ўринлидир: “Хорихий дунё бозори билан, дунё банклари билан, тижоратчи фирмалар билан алоқа боғладик. Бу жуда нозик масала. Қайси давлат бизга қанча ва қандай шарт билан сар-моя ва қарз беради? Қарз берган давлатлар-нинг сиёсий шартлари бўлмайдими? Бировдан қарз олиб, кейин унинг илмогига тушиб қол-маймизми? Улар бизга тазлиқ ўтказмайдими? Олган қарз-кредитларимиз бўйнимизда оғир юк бўлиб қолиб кетмайдими?

Минглаб шундай саволларга жавоб олашга ва тоғлишга тўғри келди. Қарз олиш осон, бу жағмамизга маълум, лекин уни бир қўн тўлаш ҳам керак. Биз фақатгина бугунги кунни эмас, балки эртасини, келажак авлодларни ҳам ўйлашмиз керак. Бугун биз ҳатто қилиб қўйсак, фарзандларимиз келажакда қонилиб қолишини ҳисобга оласак, бу — катта жўқ бўлади”.

Эътибор беринг-а, жакон молиявий-иқтисо-дий инқирози рўй беришидан 16 йил аввал

Банк тизими: ТАРАҚҚИЁТ ЙўлиДА СОБИТ ҲАМКОР

2014 йилнинг 1 июлига келиб 47,9 трлн. сўмини ташкил этаётгани ана шундай сай-ҳаракатлар самарасидир.

да ишчанлик муҳитини шакллантириш бўйича мезонлар ва баҳолаш тизимини белгилаш ҳамда амалга ошириш бўйича чора-тадбирлар Дастури тўғрисида”ги қарори билан белгилан-ган баҳолаш тизими ёрдамида баҳоланганда, ижобий натижани кўрсатмоқда. Хўсусан, мамлакатимиз банк тизимини ривожлантириш ва унинг барқарорлигини ошириш борасида амалга оширилган ишлар натижалари 2014 йил-нинг биринчи ярми якунларига қўра, банк ти-зими бўйича “банкларнинг умумий капитали етарлилиги”, “тижорат банклари ликвидлиги”, “депозитлар ҳажмининг динамикаси”, “кредит қўйилмалари ҳажмининг ўзгариши” индикатор-лари “юқори даража”даги баҳоларга мослиғи-ни кўрсатмоқда.

Банк капитали билан бир қаторда, юридик ва жисмоний шахсларнинг депозитлари ўсиб бораётгани ҳам банк тизимига бўлган ишонч-нинг ортаётганидан далолат беради. Пировар-дида тижорат банкларидаги жағми депозитлар ҳажми 2000 йилдагига қараганда 112 баробар, охириги 6 йилда эса 6,7 баробар ошди.

2014 йилнинг 1 июль ҳолатига қўра, банк депозитлари ўтган йилнинг шу давридагига нис-батан 30,4 фоиз, аҳоли омонатлари эса 31,2 фоиз қўлди. Бунй жорий йилнинг 1 январий-да Марказий банкнинг қайта молиялаш став-каси илмилк 10 фоиз микдорига этиб белгилан-иши, ўз навбатида, банкларнинг кредитлаш ва инвестициявий фаоллигини кенгайтириб, банк активлари ҳажмининг ошишини таъмин-лаганлиги билан изоҳлаш мумкин.

Утган йилнинг нм давридагига нисбатан банкларнинг ҳам активлари 28 фоиздан кўпроққа, охириги 3 йилда 2,1 баробар ошиб,

Яқин кўмакчи, ишончли шерик

Айтиш жоизки, жакон молиявий-иқтисодий инқирозининг салбий таъсирларидан бири банклар ва молиявий тўзимларнинг тўлов қобилияти заифлашганида намён ё бўлди. Дунёнинг етаки фонд бозорларига йирик ком-паниялар индекслари ва акцияларнинг бозор қиймати ҳалокати даражада тушиб кетиб, бу омиллар таъсирида қўллаб мамлакатларда иш-лаб чиқариш ва иқтисодий ўсиш сўратлари-нинг кескин пасаёиб кетиши билан боғлиқ иш-сизлик ва ижтимоий танглик вуҷудга келди.

Ана шундай мурақкаб бир шароитда юр-тимизда Президентимиз томонидан ишлаб чи-қилган Инқирозга қарши қоралар дастури ва унинг доирасида қабул қилинган Фармон ҳамда қарорлар талабларидан келиб чиқиб, республикамизнинг йирик тижорат банклари капиталига қўшимча маблағлар йўналтирил-ди. Бунинг ўзига ҳос томони шундаки, АҚШ, Европа ва МДХ давлатларида тижорат бан-клари капиталига йўналтирилган маблағлар ли-квидлигини таъминлаш ва муаммолни банк ак-тивларини сотиб олишга йўналтирилган бўлса, Ўзбекистонда банк тизимининг капиталлаш-увини ошириш иқтисодиётга қўшимча ресурс-ларни йўналтириш орқали инвестициявий фаолиятни кенгайтиришга қаратилди.

Бу боралда гап кетганда, биринчи навба-тда, тижорат банкларининг тўпнамай қолган қарзлар тўғрйли банкларнинг балансига ўтказилган банкрот корхоналарни молиявий соғломлаштириш борасидаги фаолиятига алоҳида тўҳталиб ўтиш жоиз.

Жакон амалиётида андозаси бўлмаган бун-дай механизм банкрот корхоналар фаолиятини қайта тиклаш, ишлаб чиқаришни модерниз-ация қилиш, техник ва технолокик янгилаш учун банклар томонидан қўшимча инвестиция кир-тиш, корхоналарни молиявий соғломлаштириш, янги турдаги махсўлотлар ишлаб чиқаришини йўлга қўйиш ва замонавий бошқарув усулла-рини таъбиқ этиб, иш ўринларини қайта тик-лаш ҳамда янгиларини яратишни кўзда тутади.

Президентимизнинг 2008 йил 18 ноябрда-ги “Иқтисодиётдй реал секторни корхоналарнинг молиявий барқарорлигини янада ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармони ушбу масалада дастурийлаш бўлиб хизмат қилмо-қда. Жумладан, маъзур ҳўжатга бинан, 2009 йилдан буюн самарасиз ишлаётган 173 та корхона тижорат банклари балансига ўтказилди. Банклар томонидан йўналтирилган сармоялар эвазига уларнинг 120 тасида ишлаб чиқариш фаолияти тўлиқ тикланиб, янги мулкдорларга сотилди. Банклар балансида қолган 53 та корхонанинг 44 тасида эса ишлаб чиқариш фаолияти тикланди, яна 9 та корхонада бу борада иш олиб борилямоқда.

Ушбу корхоналарда модернизациялаш ва ишлаб чиқариш фаолиятини тиклаш учун 576 млрд. сўм ҳажмидаги инвестиция киритилиб, 21 минг нафардан зиёд кишининг бандлиги таъминланди. Мўҳими, фаолияти тикланган корхоналар томонидан жағми 3,0 трлн. сўмга яқин тайёр махсўлот ишлаб чиқарилиб, шундан 730 млн. АҚШ долларилик махсўлот экспор-тага йўналтирилди.

Умуман олганда, иқтисодиётнинг реал секторини молиявий қўллаб-қувватлаш учун ажратилган кредитлар сўнги 13 йилда 44 бар-обар, 2014 йилнинг 1 июль ҳолатига қўра эса, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 27 фоиз ошди. Жорий йилнинг биринчи ярми йиллигида ишлаб чиқаришни модернизация-лаш, техник ва технолокик янгилаш, замона-вий технологиялар асосида рақобатбардодш ва харидорлар учун махсўлот ишлаб чиқарилишини ташкил этиш мақсадида, банклар томонидан жағми 4,1 трлн. сўм микдориди инвестициявий кредитлар ажратилди.

Фаровонлиқнинг молиявий таянчи

Президентимиз мустақиллиқнинг дастлабки йилларидан буюн банк тизими олдиға кичик бизнесни жадал ривожлантириш, қўллаб-

қувватлаш орқали аҳоли бандлиги ва турмуш фаровонлигини ошириш муаммоларини ҳал этишга ўз хиссасини қўишни лозимлиги бо-расидаги устувор вазифаларни қўйиб келмоқ-далар. Шундан келиб чиқиб, соҳа вакиллари-ни молиявий қўллаб-қувватлаш банк фаолия-тининг ғоят муҳим йўналишларидан бири бўлиб қолмоқда. Жумладан, 2000 йилдан бош-лаб тадбиркорлик соҳасини кредитлаш 67,3 баробар, микрокредитлаш 129 баробар ошди. 2014 йилнинг 6 ойи давомида тижорат банк-лари томонидан кичи бизнес ва ҳўсусий тад-биркорликка ажратилган кредитлар ҳажми 31 фоиздан ошиб, 4,8 трлн. сўмини ташкил қилди.

Шу билан бирга, банк соҳасида бизнесни олиб бориш талабларини енгиллаштириш дои-расида бир қатор имтиёз ва преференциялар яратилди. Кичик бизнес ва ҳўсусий тадбир-корлик субъектларига кредит ажратиш учун аризаларни қўриб чиқиш муддати ўн банк иш кунидан ошмайдиган муддат билан чекланган-и, тадбиркорлар томонидан банк ҳисобсавари-гини очиш, Давлат бюджетига уларнинг ҳисоб-саварҳалдан солиқларини ва бошқа мажбу-рий тўловларни тўлашда банклар ҳизматлари учун тўлов ундириш ва нотариал тасдиқлан-ган имзолар намунаси олинишн, соҳа вакил-лари ҳисобсаварҳалига электрон қўринишда хизматлар қўрсатиш учун олинадиган тўлов микдори 20 фоиз қисқартирилиб, банк-молия соҳасида 8 турдаги рўқсат бериш таъминла-лари бекор қилингани шундай енгилликлар сирасига киряди.

2012 йилдан буюн Ўзбекистон банклар ассоциясиини қошида Инвестицион лойиҳалар бўйича лойиҳавий ҳўжатларни тайёрлашни молиялаштириш фонди, 2013 йилнинг август

Шунингдек, фермер ҳўжаликлари, агрофир-малар ва бошқа тадбиркорлик субъектларига ишончхоналар ташкил этиш ҳамда тоғчиларий сўғориш тизимини жорий қилиш учун ҳам им-тиёзли фоиз ставкаси бўйича кредитлар ажратилмоқда. Ушбу мақсадларга йўналтирил-ган кредитлар ҳажми 2014 йилнинг 6 ойи давомида 19,9 млрд. сўмини ташкил этди.

Хабарингиз бор, жорий йилнинг июнь ойи-да Тошкент шаҳрида “Ўзбекистонда озиқ-овқат дастурини амалга оширишининг муҳим заҳиралари” мавзuida халқаро конференция бўлиб ўтди. Маъзур анжуманда 40 та мамла-катдан ва 20 та халқаро ташкилотдан 200 нафардан зиёд меҳмон катнашди. Конференциянинг очилиш маросимидаги нўтқи-да Президентимиз жаҳоннинг айрим минтақа-ларида озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш муаммоси билан боғлиқ мурақаб вазият юза-га келаётганлигини алоҳида таъкидлаб ўтид-лар. Хўсусан, ҳозирги вақтда дунёда 840 мил-лиондан ортиқ киши, яъни деярли ҳар саккиз оданининг бири тўйиб овқатланмаётгани, сайберамиз аҳолисининг 30 фоизидан зиёди тўлақонли равишда овқатланмаслик, энг асо-сий микроэлемент ва витаминлар етишмасли-ги муаммосини бошдан кечираётгани, ана шун-дай сабаблар тўғрйли 160 миллиондан ортиқ бола жисмоний ва интеллектуал ривожлан-ишга диор қамчиликлардан азият чекаётгани-гини миол тарихисидда келтирилди.

Ана шу таҳлиллар бизни чўқур мулоҳаза юритишга, юртимиз қишлоқ ҳўжалигида амал-га оширилаётган кенг қўламли ишлохотларнинг аҳамиятини янада тeраноқ ҳис этишга ундай-ди. Чўнки барча сай-ҳаракатлар одамларимиз-нинг бахтли ва фарован ҳаёт кечирйишга қара-

тилган. Эътибор беринг: мустақиллик йил-ларида мамлакатимизда қишлоқ ҳўжалиги маҳ-сўлотлари ишлаб чиқариш ҳажми 2 баробар-дан зиёд ошди. Аҳоли жон бошига тўғри кел-адиган гўшт истеъмоли 1,3 баробар, сўт ва сўт махсўлотлари 1,6 қарра, қартошқа 1,7 бароб-ар, сабзавотлар 2 мартадан зиёд, мевалар қарийб 4 баробар ошди. Республикаимизда ҳар йили 16 миллион тоннага яқин мева ва сабза-вот етилиштирилмоқда. Аҳоли жон бошига қарийб 30 килограмм сабзавот, 75 килограмм қартошқа ва 44 килограмм узум тўғри келмоқ-да. Бу оптимал, яъни мақбул деб ҳисоблана-диган истеъмол меъёридан уч баробар кўп.

Халқимиз дастурхонини турли мевалар, ноз-неъматлар билан тўлдиришда, шунингдек, дунё-нинг 80 та давлатига 180 турдан ортиқ сархиш мева-сабзавот ва уларни қайта ишлаш асси-да тайерланган махсўлотларни экспорт қилиш-да банк тизимининг ҳам ўзига ҳос улуши бор. Хўсусан, сўнгги беш йил мобайнида ана шу мақсадлар учун республикамиз тижорат бан-клари томонидан қарийб 4,0 трлн. сўм микдо-рида имтиёзли кредит маблағлари ажратилди. Жорий йилнинг биринчи ярим йиллик нати-жаларига қўра эса ҳўжалик юритувчи субъект-ларга озиқ-овқат тўловлари ишлаб чиқариш ва тоғчилатиб сўғориш тизими учун зарур бўлган технолокик усўна харид қилишга 144,3 млрд. сўмлик, хом ашё ва материаллар сотиб олиш учун 630,1 млрд. сўмлик кредитлар Марказий банкнинг қайта молиялаш ставкасидан юқори бўлмаган фоиз ставкасида ажратилиб келинмоқда. Эътиборли жиҳати, маъзур кре-дитлар банкларнинг жағми кредит портфели-нинг 20 фоизини ташкил этади.

Бундан ташқари, қишлоқ ҳўжалиги ишлаб чиқаришини ташкил этиш ва ривожлантириш учун энг кам иш қўшинин 1000 баравари мик-доридан зиёд дунёда ажратилган микро-кредит умумий сўммасининг 50 фоизини нақд пул билан 1,5 йил муддатга фақат чорва мол-ли, парранда, қўчат, уруқлик ва ем-хашакни аҳолидан сотиб олиш учун берилишига рўқсат этилган.

Шунингдек, шахсий ёрдамчи ва деҳқон ҳўжаликларига чорвачиликни ривожлантириш учун микрокредитлар ажратишининг ўзига ҳос механизми жорий этилган. Унга қўра, маъзур микрокредитлар Банклар жағмармаси кредит линияси ва тижорат банкларининг ўз маблағ-лари ҳисобидан ажратилиши кўзда тутилган бўлиб, 3 йилгача бўлган муддатта қарз олувчи-нинг хоҳишига мувофиқ, пул ўтказиш йўли билан ёки нақд пул шаклида бериладй.

Қишлоқ ҳўжаллигини модернизация қилиш ва самарадорлигини ошириш, озиқ-овқат махсўлотлари ишлаб чиқаришни қўлайлашти-риш, уларнинг турини кенгайтириш ва сифатини ошириш билан амалга оширилаётган қўламли ишларга бундан кейин ҳам банкларимиз мўносиб ҳисса қўшади.

Халқимиз манфаати — фаолият мезони

Бугунги кунда мамлакатимизда 26 та тижор-ат банки, уларнинг республикамиз ҳудудлари-даги 843 та филиали, 4 минг 200 дан зиёд минибанк ва махсус кассалари аҳоли ва юридик шахсларга сифатли банк хизматларини қўрсатиб келмоқда.

Банклар томонидан аҳолига хизмат ўрса-тиш индикаторларига тўҳталадиган бўлсак, банк хизматларидан фойдаланш даражаси индикат-ори ҳар 100 минг (катта ёшли) аҳолига тўғри келадиган банк муассасалари сони 49,7 түри ташкил этиб, “юқори даража” ва ҳар мингта қатта ёшли аҳолига тўғри келадиган жисмоний шахс-омонатчилар ҳисобсаварига сони индикато-ри 1028 бирлигини ташкил қилиб, бу бўйича ҳам “юқори даража” (1000 тадан кўп) баҳоларига эгадир.

Мустақиллигимизнинг 23 йиллиги тантаналари арафасида турибмиз. Мана шундай шу-қуҳли даamlарда мамнуният билан айта оламизки, Президентимиз томонидан олиб бори-лаётган макротиқсодий сиёсат неғизида жаҳон андозаларига мос бўлган мустақил банк тизими яратилди ва у мамлакатимиз иқтисодиётининг бундан кейин ҳам “Микхоз банк учун эмас, банк микхоз учун” тамойили асосида барқарор ривожланиб боришини таъминлашга хизмат қилди.

Ф. МУЛЛАЖОНОВ,
Ўзбекистон Республикаси Марказий банки раиси,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган иқтисодчи.

Садоқат ва муҳаббат рамзи

(Давоми. Бошланishi 1-бетда).

Фестивалда Зулфия номи-даги Давлат мукофоти, “Ўзе-бистон белгиси” қўрақ нишо-ни соҳиблари, халқаро спорт мусобақалари ҳамда “Қамо-лот” ЕИХ лойиҳаларида ғолибликни қўлга киритган ёшлар ҳам қатнашди. Ишти-роқчилар учун Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати ва Қонунчилик пала-таси, Конституциявий суд, Олий суд ҳамда қатор таъ-

тирилмоқда, — дейди “Қамо-лот” ЕИХ Марказий кенгаши етаки мутахассиси А. Тожи-ев. — Ушбу танловдаги бар-ча ишларнинг ташки кўрни-ши ва мазмунида 23 тасвири туширилган рамзий белги акс этиб туриши керак.

Уч кунлик лойиҳада ёш шоирлар ўртасида энг улуғ, энг азиз байрамимизга бағиш-лаб шеърлар танловини уюш-тириш, “Қамолот” ёшлар иж-тимоий ҳаракати томонидан “Истиклол фарзандларимиз”

тўпламини нашрдан чиқариш, халқаро тоифадаги ҳакам, ФИФА рефериси Равшан Ирматов билан учрашув ўткази-лиши ҳам белгиланган.

“Истиклол фарзандлари” ёшлар фестивали 12 август — Халқаро ҳакам кўнида “Яғонасан, муқаддас Ватаним, севги ва садоқатин сенга бах-шида, гузал Ўзбекистоним!” шиори остидаги гала-концерт билан бошланади.

Омонулла ФАЙЗИЕВ,
«Халқ сўзи» муҳбири.

Халқ сўзи

Халқаро валюта жағмармаси томонидан олиб борилган тадқиқотлар натижаларига қўра, Ўзбекистон 100 минг катта ёшдаги аҳоли тўғри келадиган тижорат банклари муассасалари сони бўйича МДХ давлатлари орасида пешқадм бўлиб турибди.

Ижтимоий соҳани ривожлантириш, иш жойларини шакллантириш ва аҳоли бандлигини таъминлаш, уй-жойлар қуриш ва аҳоли пунктла-рини ободлантириш, таълим-тарбия жараён-лари ва соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ этиш ва тақомиллаштириш каби ижтимоий масала-ларни молиялаштириш республикамизда фаолият қўрсатаётган банкларнинг диққат марказида турибди.

Қишлоқ аҳолисининг уй-жой шароитларини сифатли яхшилаш мақсадида ташкил этилган “Қишлоқ қурилиш банк” томонидан банк фаолияти йўлга қўйилгандан буён ўтган беш йил мобайнида қишлоқлардан 33 557 та яқка тартиб-да уй-жой қурилишига қарийб 2 трлн. сўмдан зиёд ипотека кредитлари ажратилди.

2013 йил 16-17 апрель кўнлари пойтахти-мизда “Замонавий уй-жой қурилиш — қишлоқ жойларни комплекс ривожлантириш ва қиёбаси-ни ўзгартариш ҳамда аҳоли ҳаётининг сифати-ни яхшилаш омили” мавзудидаги халқаро конференцияда нуфузли халқаро ташкилотлар раъсбарлари, ҳоржлик мутахассислар Ўзбекис-тонда қишлоқлар қиёбасини ўзгартариш ва аҳоли ҳаётининг сифатини яхшилаш борасида олиб борилаётган тизимли чора-тадбирларга юксак баҳо бериб, қўлга киритилаётган ютуқлар ҳавас қилишга аризуқли эканини алоҳида эъти-роф этдилар. Қишлоқ

Тоабад гулласин чаманинг, боғинг!

Ҳар бир куни йилларга, йиллари асрларга татигулик замонда яшаялмиз. Юртдошларимиз тинч ва осуда ҳаёт оғушида эзгу ният ҳамда тилаклар билан умргузаронлик қилмоқдалар. Бугун истиқлол шарофати, муҳтарам Президентимиз Ислон Каримов ташаббуси ва раҳнамолигида мислсиз ўзгариш ҳамда янгиланишлар кўз ўнгимизда рўй бермоқда. Буларнинг барчаси аниқ мақсад ва қатъий белгилаб олинган мустақиллик йўлининг самарасидир.

ФАХР

Бинобарин, давлатимиз раҳбарининг истиқлолимизнинг дастлабки кунларида айтган ҳар бир сўзлари кун ўтган сайин, йил ўтган сайин ўз тасдиғини топиб бормоқда. Бу сўзлар мамлакатдаги ҳар бир фуқарога — барчамизга дахлдордир. Бир мисол. Алишер Навоий ҳайкали очилишида муҳтарам Президентимиз шундай деган эдилар: “Улғ бобокалонимизнинг сиймоси олдида, келинлар, бир-биримизга сўз берайлик: озодлик ва истиқлол йўлида, бу эзгу ниятларни ҳаётимизга амалий татбиқ этишда бир жон, бир тан бўлайлик! Ҳеч қачон танлаган йўлимиздан қайтмайлик!” (1991 йил 1 октябрь). Мустақиллик эълон қилинганига эндигина бир ой бўлган эди! Бу сўзлар ҳаётда аллақачон ўз исботини топиб, кўнгилларга шижоат ва гурур бахш этмоқда! Ҳабарингиз бор, яқинда

Вазирлар Маҳкамасида Ўзбекистон Республикасининг 2014 йилнинг биринчи ярмида ижтимоий-иқтисодий ривохлантириш якунларига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди. Мазкур йиғилиш хусусидаги ахборот билан танишар эканмиз, беҳад гурурландик. Негаки, унда кўрсатиб ўтилган ютуқлар юртимизнинг порлоқ тараққиётидан дарак беради. Масалан, улардан биттасини келтириб ўтмоқчимиз: 2014 йилда иш ўринларини ташкил этиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш дастурини тизимли асосда амалга ошириш натижасида жорий йил бошидан буён 506,4 мингта янги иш ўринлари ташкил этилди. Қаранг, олти ойда ярим миллиондан ортиқ иш ўрни! Муҳими, уларнинг аксарияти кишлоқ жойларда яратилганини айтмайсизми?! Дарҳақиқат, Ватанимизнинг қайси гўшасига бор-

манг, ҳамма жойда бунёдкорлик, эртанги кунга ишонч ва яхши ниятлар этагидан тутиш истагидан мамнун, кўнгиллари яшаш завқшавки билан тўлиб-тошган инсонларни кўрасиз. Қайси томонга қараманг, ҳайратга дуч келасиз. Одамлар бир-бирларини мустақиллигимизнинг 23 йиллик байрами билан муборакбод этаётганини кузатасиз. Кўнглингиз равшан тортади. Ана шундай фараҳбахш кунларда бир гуруҳ ижодкорлар Қашқадарё вилоятига йўл олди. Йўл бўйида бунёд этилаётган муҳташам бинолар. Йўл-йўлакай қурилган шинам ҳовли-жойлар, намунавий лойиҳалар асосида бунёд этилган уйлар. Ён-веримиздан визиллаб ўтиб турган машиналарга разм соламиз: “Нексия”, “Ласетти”, “Эпика”, “Каптив”, “Малибу”, “Орландо”... Қурилишга шошилаётган кум, шағал, тахта ортилган

юк машиналари, Сурхондарёдан Тошкентга келин олиб келаётган бир неча безатилган енгил машиналар карвони, Хоразмдан йўлга чиққан, “Дамас” ортилган контейнер, Самарқандга бораётган туристлар тўла сайёҳлик автобуси... Париждан — мусиқачилар мусобақасидан Гран-при олиб қайтган набирасини кутиб олишга ошиқаётган самарқандлик бахтли Бобо ва Момо билан кўришдик. Катта йўлга боқар эканмиз, тарихан қисқа даврда давлатимиз буюк ривохланиш йўлини босиб ўтганини кўз олдимизга келтирамиз. Зеро, Ўзбекистон жаҳонни ҳайратга солар даражада тараққиётнинг донгил, таҳтиравон йўлига чиқи олди ва бу йўлда дадил олға

*Қирмизи уфқлар ёрқин, нурафшон,
Кўнглиларда офтоб, чехраларда нур...
Ким эдик, ким бўлдик — эй аҳли эҳсон,
Келажаги Буюк давлатга юз бур!*

*Халқим, умидинг кўп эртанги кундан,
Жаҳон айвонида бақир байроғинг!
Тоабад янасин наслинг очунда,
Тоабад гулласин чаманинг, боғинг!*

**Муҳаммад АЛИ,
Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси раиси,
Халқ ёзувчиси.**

миз ўз аҳолиси эҳтиёжини таъминлаб, дунёнинг галла экспорт қиладиган мамлакатлари қаторидан муносиб ўрин олди.

Мана, биз ким эдигу ким бўлдик! Бундан гурурланмай бўладими?!

Давлатимиз раҳбарининг мамлакатимиз мустақиллигининг 23 йиллигини муносиб кутиб олишга оид қароридан “Ягонасан, муқаддас Ватаним, севги ва садоқатим сенга бахшида, гўзал Ўзбекистоним!” деган кўнгилларни нурафшон этувчи қанотбахш сўзлар бор. Бу сўзларда Ватанини бор вужуди билан севган, унга жон фидо қилишга тайёр турган, дунёда энг азиз бўлган она тупроғини кўзларига тўтиб қилган, ўзининг бутун меҳрини, шижоату салоҳиятини мамлакатининг шаън-шукҳи, обрў-эътиборини юксалтиришга бахшида этган, шу жонахон юрт фарзанди эканлигидан фахру ифтихор ҳиссини туюб яшаётган юртдошларимизнинг қалб ҳарорати мужассам.

Шахматчиларимизнинг шашти баланд

Олимпиаданинг дастлабки турида Кипр терма жамоасига қарши баҳс олиб борган Антон Филиппов, Марат Жумаев, Жаҳонгир Воҳидов, Улғубек Тиллаев ва Рустам Қосимжоновдан иборат Ўзбекистон эркаклар жамоаси рақиблири устидан 3,5:0,5 ҳисобида ғалабага эришдилар.

Кейинги турда Дания вакиллари 2,5:1,5 ҳисобида доғда қолдирилди. Учинчи турда терма жамоамиз аъзолари бразилиялик “акл гимнастикаси” усталари билан ўзаро беллашиб, осонлик билан муваффақиятга эришишди — 3,5:0,5.

Ҳамюртларимиз навбатдаги турда Германия шахматчиларига қарши донна суришиб, дуранг натижага қайдирилди. Беллашуларда Рустам Қосимжонов ва Марат Жумаев рақиблирини мағлубиятга учратди. Улғубек Тиллаев ҳамда Антон Филиппов эса имкониятни бой бериб қўйди.

Шундай қилиб тўрт турдан сўнг уч ғалаба ва бир дуранг натижага қайдирилган Ўзбекистон эркаклар терма жамоаси турнир жадвалида 177 жамоа орасида олтинчи поғонани банд этиб турибди. Вакилларимизга навбатдаги турда украинлик шахматчилар рақиблик қилишади.

Ҳабарингиз бор, шу кунларда Норвегиянинг Тромсё шаҳрида Бутунжаҳон шахмат Олимпиадаси бўлиб ўтмоқда. Қирқ биринчи бор ташкил этилган мазкур нуфузли мусобақада Ўзбекистон вакиллари ҳам муносиб қатнашапти.

Мусобақани Сарвиноз Қурбонбоева, Моҳирур Қаҳрамонова, Севара Боймуродова, Ирина Геворкян ва Ольга Собировадан иборат аёллар терма жамоамиз кўтаринки руҳда бошлаган эди. Дастлаб гондураслик рақиблири учратган шахматчи қизларимиз иккинчи турда латвиялик дугоналари билан дуранг ўйнашди. Учинчи турда эса сербиялик рақибаларига имкониятни бой бериб қўйишди. Туртинчи турни Шотландия вакилларига қарши ўтказган қизларимиз яна дуранг натижага қайдирилди. Ҳамюртларимиздан Севара Боймуродова ҳамда Ольга Собирова рақиблири устидан ғалаба қозонди. Сарвиноз Қурбонбоева ва Ирина Геворкян ушбу турда мағлубиятга учради. Мазкур турдан сўнг Ўзбекистон аёллар терма жамоаси бир ғалаба, икки дуранг ва бир мағлубият билан 136 жамоа орасида 50-ўринни банд этиб турибди. Бешинчи турда вакилларимиз бразилиялик дугоналарига қарши донна сурадилар. Мусобақанинг голиб ва совриндорлар 15 август куни маълум бўлади.

Фозилдин АБИЛОВ тайёрлади.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Fitch Ratings

«Fitch Ratings» xalqaro reyting agentligi
2014 yil 29 iyulda

«Agrobank»
aksiyadorlik tijorat bankining
xalqaro reytingini

«BARQAROR»

istiqboli bilan qayta tasdiqladi.

«Agrobank» aksiyadorlik tijorat banki,
100096, Toshkent shahri, Muqimiy ko'chasi, 43-uy.
Tel.: (8-371) 150-53-72. Fax: (8-371) 150-53-95.

www.agrobank.uz

Xizmatlar litsenziyalangan.

«Ўзбекнаво» эстрада бирлашмаси
тақвим этади!

«МАРДИ МАЙДОН»
жонли ижродаги
кўшиқлар
фестивали

Фестиваль йўналишлари:
• эстрада;
• анъанавий ижрочилик;
• академик вокал.

Фестивалнинг асосий шарт: кўшиқлар фақат жонли ижро этилади.

Фестивалнинг асосий мезони: кўшиқларнинг янгилиги, оригиналлиги, матнинг таъсирчан ва бадиий образларга бойлиги, ижодкорнинг овози, сахна ҳаракати, нутқ маданияти ҳамда ижро услубидир.

Фестивалда 17 ёшдан 30 ёшгача бўлган профессионал ва хаваскор санъаткорлар иштирок этади.

Фестиваль лауреатлари 2014 йил сўнггида Фестиваль якунига бағишлаб ўтказиладиган катта гала-концертда махсус диплом ҳамда эсдалик совғалари билан тақдирланади.

Кўшимча маълумотларни «Ўзбекнаво» эстрада бирлашмасининг ҳудудий бўлинмаларидан, шунингдек, интернетдаги www.uzbeknavo.uz сайти орқали олиш мумкин.
Маълумот учун телефонлар: (8-371) 234-52-90, 235-52-80.

«NEW ESTATE ACTION» МЧЖ
бошланғич баҳоси босқичма-босқич ошиб бориш тартибиде ўтказиладиган очик аукцион савдосига таклиф этади.

Аукцион савдосига Тошкент вилояти Юкори Чирчиқ тумани СИБ томонидан 2013 йил 11 декабрдаги 11-1334/4886-сонли ижро варақасига асосан хатланган, Тошкент вилояти, Юкори Чирчиқ тумани, «Суркент» ҚФЙ ҳудудида жойлашган гишт қуриш цехи такроран қўйилмоқда.

Бошланғич баҳоси — 1 341 348 790 сўм.
Аукцион савдоси 2014 йил 25 август куни соат 12.00 да ўтказилади.

Аукцион савдосида иштирок этиш истагидаги талабгорлардан аризаларни қабул қилиш аукцион бошланишидан бир кун олдин тўхтатилади.

Аукцион савдоси ўтказиладиган манзил: Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Маҳмуд Таробий кўчаси, 31-уй.
Телефон: (8-371) 254-69-13.

Аукцион савдосига қўйилган кўчмас мулк билан тегишли туман суд ижрочилари бўлими вакили иштирокида бевосита жойига чиқиб танишиш мумкин.

Аукцион савдосида қатнашиш истагидаги талабгорлар савдо ташкилотчиси билан тузиладиган закатат келишувига асосан, мулк бошланғич баҳосининг 10 фоизидан кам бўлмаган миқдордаги закатат пулини «New estate action» МЧЖнинг ОАИТБ «Ипак йўли» банки Миробод филиалидаги қўйидаги ҳисоб рақамига тўлашлари шарт: 20208000104995394001, МФО: 01101, СТИР: 302373151.

Хизматлар лицензияланган.

ИП ООО «AMKODOR-TASHKENT»
официальный дистрибьютор холдинга «АМКОДОР» в Республике Узбекистан

погрузчики фронтальные и универсальные
погрузчики с бортовым поворотом, ямобуры
автогрейдеры и землевозы
катки самоходные вибрационные

БЕЛОРУССКАЯ ДОРОЖНО-СТРОИТЕЛЬНАЯ, СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННАЯ, КОММУНАЛЬНАЯ И СПЕЦИАЛЬНАЯ ТЕХНИКА

экскаваторы-погрузчики
экскаваторы
машины фрезерные, траншеекопатели
вилочные авто-и электропогрузчики

Товар сертифицирован
Тел./факс: (8-371) 283-42-18, 283-42-17, моб. (+998 94) 669-29-71.
Республика Узбекистан, 100005, г. Ташкент, ул. 8 Марта, 57, e-mail: ajle@mail.ru, www.amkodor.by

www.xs.uz

Вьетнам: Кимё фани бўйича бўлиб ўтган Бутунжаҳон олимпиадасида 75 давлатдан қарийб 300 нафар билимдонлар иштирок этди. Унда юртимиз жамоаси битта олтин, битта кумуш ва 2 та бронза медали соҳибига айланди.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСАЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси
Конунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Бююртма Г — 867. 79 367 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нархда.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Девонхона 233-52-55;
Котибият 233-10-28; Ёллонлар 232-11-15.

Таҳририятга келган қўлёзмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайди.
Реклама материаллари учун таҳририят жавобгар эмас.
Газета таҳририят компьютер марказида терилди ҳамда оператор Ж. Тоғаев томонидан саҳифаланди.

• МАНЗИЛИМИЗ:
100000,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи муҳаррир — У. Файзиёва.
Навбатчи — С. Махсумов.
Мусахҳиҳ — Х. Тошхўжаев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонаси. Корхона манзили:
«Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎЗА якуни — 20.55 Топширилди — 21.35 1 2 3 4 5